

Številka:

Datum: 14. 12. 2007

ŽUPANOM IN FINANČNIM SLUŽBAM OBČIN

Zadeva: Primerna poraba občin, prihodek občin iz glavarine in finančna izravnava za leti 2008 in 2009

Zveza: /

Novi Zakon o financiranju občin (v nadaljevanju: ZFO-1), objavljen Uradnem listu RS, št. 123/06 z dne 30. 11. 2006, od 1. 1. 2007 uveljavlja nov način financiranja občin. ZFO-1 v 13., 14. in 15. členu določa način izračuna primerne porabe občine, prihodka občine iz glavarine in finančne izravnave. Ministrstvo za finance je na podlagi navedenih določb 13., 14. in 15. člena Zakona o financiranju občin (Uradni list RS, št. 123/06; v nadaljevanju: ZFO-1) po sprejetju državnega proračuna občinam dolžno sporočiti zneske o prihodkih občine iz glavarine in zneske finančne izravnave. Spremembe proračuna Republike Slovenije za leto 2008 in proračun Republike Slovenije za leto 2009 sta bila sprejeta na seji Državnega zbora Republike Slovenije dne 28. 11. 2007 in objavljena v Uradnem listu RS, št. 114/07 z dne 13. 12. 2007.

Izračun primerne porabe občin (Tabela 1, 2, 3 in 4), zneski prihodkov občine iz glavarine (Tabela 5 in 6) in zneski finančne izravnave (Tabela 7) za leti 2008 in 2009 so objavljeni na spletni strani Ministrstva za finance: http://www.mf.gov.si/slov/fin_loksk/izracuni/izracuni.htm.

Izračun primerne porabe občin, zneskov prihodkov občine iz glavarine in zneskov finančne izravnave za leto 2009 bo v letu 2008 opravljen ponovno, na podlagi podatkov o številu prebivalcev na dan 1. 1. 2008 ter noveliranih podatkov o površini občine ter dolžini lokalnih cest in javnih poti.

V nadaljevanju vam k objavljenim tabelam dajemo naslednja pojasnila:

1. Primerna poraba (Tabela 1, 2, 3 in 4)

Način izračuna primerne porabe občin opredeljuje 13. člen ZFO-1. Primerna poraba občine je za posamezno občino za posamezno proračunsko leto ugotovljen primeren obseg sredstev za financiranje z zakonom določenih nalog. Ugotovi jo Ministrstvo za finance po enačbi iz 13. člena ZFO-1. Elementi, ki vplivajo na njeno višino so:

- povprečnina,
- število prebivalcev občine in
- korekcijski faktorji (površina občine, dolžina lokalnih cest in javnih poti, prebivalci, mlajši od 15 let in prebivalci, starejši od 65 let).

Povprečnina predstavlja na prebivalca v državi ugotovljen primeren obseg sredstev za financiranje z zakonom določenih nalog. Na podlagi uredbe iz 11. člena ZFO-1 jo skladno z 12. členom ZFO-1 ugotovi Ministrstvo za finance, določi pa državni zbor z zakonom, ki ureja izvrševanje državnega proračuna. Na podlagi Uredbe o določitvi nalog, katerih stroški se upoštevajo pri ugotovitvi primerne obsega sredstev za financiranje nalog občin in metodologije za izračun povprečnine (Uradni list RS, št. 91/07) je povprečnina za leto 2008 določena v drugem odstavku 35. člena Zakona o izvrševanju proračuna Republike Slovenije za leti 2008 in 2009 (Uradni list RS, št. 114/07; v nadaljevanju ZIPRS0809) v višini 485,88 eurov, povprečnina za leto 2009 pa v tretjem odstavku 35. člena ZIPRS0809 v višini 513,79 eurov.

Število prebivalcev se upošteva po podatkih Statističnega urada Republike Slovenije, in sicer se zajemajo državljani Republike Slovenije s stalnim prebivališčem v Republiki Sloveniji in tujci z izdanim dovoljenjem za stalno prebivanje v Republiki Sloveniji, ki imajo prijavljeno stalno prebivališče v Republiki Sloveniji (v nadaljevanju: prebivalci). Upoštevani so podatki na dan 1. januarja leta, v katerem se ugotavlja primerna poraba občine. Pri izračunu primerne porabe občin za leti 2008 in 2009 so upoštevani podatki o številu prebivalcev na dan 1. januarja 2007.

Tabela 1 Izračun koeficientov Pi in Ci zajema površino posamezne občine v km² in dolžino lokalnih cest in javnih poti v posamezni občini. Na podlagi teh podatkov in podatkov o številu prebivalcev sta izračunana koeficienta Pi in Ci. Koeficient Pi je izračunano razmerje med površino posamezne občine na prebivalca in površino celotne države na prebivalca. Koeficient Ci je izračunano razmerje med dolžino lokalnih cest in javnih poti na prebivalca v posamezni občini in dolžino lokalnih cest in javnih poti na prebivalca v celotni državi. Površina občin je upoštevana na podlagi podatkov Geodetske uprave Republike Slovenije, ki jih je le-ta poslala dne 13. 7. 2006 (površina se v letu 2007 ni spremenila), dolžina lokalnih cest in javnih poti pa po podatkih Ministrstva za promet - Direkcije Republike Slovenije za ceste, ki jih je poslala dne 18. 7. 2007.

Tabela 2 Izračun koeficientov Mi in Si zajema delež prebivalcev občine, mlajših od 15 let v celotnem prebivalstvu občine in delež prebivalcev občine, starejših od 65 let v celotnem prebivalstvu občine. Na podlagi teh deležev sta izračunana koeficienta Mi in Si. Koeficient Mi predstavlja razmerje med deležem prebivalcev, mlajših od 15 let v posamezni občini in povprečjem deležev prebivalcev, mlajših od 15 let v državi. Koeficient Si pa predstavlja razmerje med deležem prebivalcev, starejših od 65 let v posamezni občini in povprečjem deležev prebivalcev, starejših od 65 let v državi.

Tabela 3 Izračun vsote korigiranih kriterijev zajema vsoto korigiranih kriterijev, ki se upoštevajo za izračun primerne porabe občine. Primerna poraba občine je izračunana na podlagi fiksnega deleža, ki se ne korigira, in sicer v višini 0,61 ter spremenljivega deleža, ki se korigira s kriteriji Pi, Ci, Mi in Si. Kriterij Ci se upošteva s ponderjem 0,13, Pi s ponderjem 0,06, Mi s ponderjem 0,16 in Si s ponderjem 0,04. Vsota korigiranih kriterijev za izračun primerne porabe občine je po posameznih občinah zaradi upoštevanja kriterijev večja ali manjša od 1,00 (stolpec 6).

Tabela 4 Izračun zneska P_{Pi} (primerna poraba občine) zajema izračun primerne porabe za posamezno občino. Primerna poraba občine je izračunana kot zmnožek vsote korigiranih kriterijev, povprečnine (P) in števila prebivalcev občine (O_i):

$$P_{Pi} = (0,61 + 0,13C_i + 0,06P_i + 0,16M_i + 0,04S_i) * P * O_i.$$

2. Prihodek občine iz glavarine (Tabela 5 in 6)

Način izračuna prihodka občine iz glavarine opredeljuje 14. člen ZFO-1 v treh korakih.

V prvem koraku se izračuna glavarina, ki je na prebivalca v državi ugotovljen delež dohodnine oziroma drugih davkov, odstopljen občinam za financiranje skupne primerne porabe občin. Glavarino ugotovi Ministrstvo za finance po enačbi iz prvega odstavka 14.

člena ZFO-1. Na višino glavarine vplivata skupna primerna poraba občin (vsota primernih porab vseh občin za posamezno proračunsko leto) in število prebivalcev v državi.

V drugem koraku se izračuna prihodek občine iz glavarine, ki je prihodek občine iz davkov in drugih prihodkov, ki so v skladu z zakonom prihodek državnega proračuna v višini glavarine, pomnožene s številom prebivalcev občine in popravljen z indeksom raznolikosti občine. V prehodnem obdobju od leta 2007 do leta 2011 (v nadaljevanju: prehodno obdobje) se na podlagi določb 38. člena ZFO-1 glavarina, izračunana v skladu s prvim odstavkom 14. člena zmanjša tako, da se od skupne primerne porabe občin odštejejo v predpreteklem letu na območju cele države pobrano nadomestilo za uporabo stavbnega zemljišča (v nadaljevanju: NUSZ) ali davki na nepremičnine v višini upoštevanega NUSZ in davki na dediščine in darila, davki na dobitke od iger na srečo, davki na promet nepremičnin in upravne takse občinskih uprav (v nadaljevanju: davčni prihodki občin), povečani za inflacijo v letu, v katerem se glavarina izračunava in predvideno inflacijo, za leto, za katero se glavarina izračunava. Za leto 2008 se tako odšteje 48% NUSZ in 80% davčnih prihodkov, za leto 2009 pa 36% NUSZ in 60% davčnih prihodkov občin. To pomeni, da se primerna poraba občine v prehodnem obdobju ne financira samo s prihodki občine iz glavarine, temveč tudi s prihodki občine iz NUSZ in davčnimi prihodki občine (v nadaljevanju: skupni prihodki občine).

V tretjem koraku se izračuna prihodek občine iz glavarine pri občinah, pri katerih ta prihodek presega primerno porabo občine. Prihodek občine iz glavarine se v primeru, da je za več kot 15% višji od izračunane primerne porabe občine, zmanjša, in sicer se presežek nad 15% primerne porabe občine zmanjša za 50%. Ker se v prehodnem obdobju primerna poraba občine ne financira samo s prihodki občine iz glavarine, temveč tudi s prihodki iz NUSZ in davčnimi prihodki občine, se za ugotovitev presežka prihodkov občine iz glavarine nad primerno porabo občine namesto prihodka občine iz glavarine vzamejo skupni prihodki občine.

Tabela 5 Izračun prihodkov občine iz glavarine zajema izračun prihodkov občine iz glavarine (stolpec 5) po naslednji enačbi: $G_i = O_i * G_i * (0,3 + 0,7 * I_{ro})$. Prihodek občine iz glavarine se izračuna tako, da se število prebivalcev v občini pomnoži z glavarino (stolpec 2), ta zmnožek pa se korigira še z indeksom raznolikosti občin, pri čemer je indeks raznolikosti občin (stolpec 4) razmerje med primerno porabo občine in zmnožkom števila prebivalcev občine z glavarino. Indeks raznolikosti občin se upošteva v višini 70%. Razmerje (stolpec 7) med skupnimi prihodki občine (stolpec 6) in primerno porabo občine (stolpec 3) pove, pri katerih občinah skupni prihodki za več kot 15% presegajo primerno porabo. Ugotovljeni presežek prihodka občine iz glavarine oziroma v prehodnem obdobju skupnih prihodkov občine nad 15% primerne porabe občine se zmanjša za 50% presežka. Za ugotovljen znesek (stolpec 9) se zmanjša prihodek občine iz glavarine (stolpec 10).

Tabela 6 Skupni prihodki občin zajema skupne prihodke občin, izračunane v prehodnem obdobju od leta 2007 do leta 2011 za financiranje primerne porabe: prihodke občine iz glavarine, NUSZ in davčne prihodke občin.

3. Finančna izravnava (Tabela 7)

Občini, ki v posameznem proračunskem letu s prihodkom iz glavarine ne more financirati primerne porabe, se iz državnega proračuna dodeli finančna izravnava v višini razlike med primerno porabo občine in prihodki občine iz glavarine.

Tabela 7 Izračun finančne izravnave zajema izračun finančne izravnave kot razlike med primerno porabo občine in prihodkom občine iz glavarine oziroma v prehodnem obdobju med primerno porabo občine in skupnimi prihodki občine.

Skladno z 8. členom ZFO-1 so vir financiranja občin tudi prihodki iz dohodnine in drugih davkov, ki so v skladu z zakonom prihodek državnega proračuna, in sicer za posamezno

proračunsko leto v višini skupne primerne porabe. Z zakonom, ki ureja izvrševanje državnega proračuna, se določijo davki in obseg davkov, ki se odstopijo občinam v višini skupne primerne porabe. ZIPRS0809 v 35. členu določa, da se občinam za leti 2008 in 2009 odstopa dohodnina, in sicer za leto 2008 v višini 927.718.118 eurov, za leto 2009 pa v višini 998.175.364 eurov. Posameznim občinam se tako kot prihodek občine iz glavarine, izračunan v Tabeli 5 (stolpec 10), odstopa dohodnina. Ta se bo občinam odstopala na podlagi 17. člena ZFO-1 tedensko po enakih deležih, začevši s prvim tednom proračunskega leta, za katerega je izračunana ter po postopku in na način, ki sta določena s Pravilnikom o postopku in načinu nakazovanja dohodnine občinam (Uradni list RS, št. 138/06). Odstopljena dohodnina občinam se občinam nakazuje na podračun javnofinančnih prihodkov, odprt v sistemu enotnih zakladniških računov občin, v svojih poslovnih knjigah pa jo občine evidentirajo na podkontu 700020 Dohodnina – odstopljeni vir občinam.

Prvo nakazilo odstopljene dohodnine bodo občine prejele 3. januarja 2008 in nato do konca proračunskega leta vsako sredo oziroma naslednji delovni dan, če sredo ni delovni dan.

Skladno s 17. členom ZFO-1 bodo občine finančno izravnavo prejemale po dvanajstih do 20. dne v mesecu za tekoči mesec, razen nakazil finančne izravnave do 5.000 eurov, ki se bodo opravila v dveh obrokih, in sicer do 20. junija in do 20. decembra tekočega leta.

Pri pripravi proračunov občin za leti 2008 in 2009 občine upoštevajo prihodek občine iz glavarine (dohodnina – odstopljeni vir občinam), izračunan na podlagi ZFO-1, vsi ostali prihodki, ki so se doslej upoštevali pri izračunu primerne porabe, pa se ocenijo na podlagi njihove realizacije za leto 2007.

Prijazen pozdrav.

Pripravil(a):

Brigita Repar, podsekretarka
Janez Klemenc, podsekretar

mag. Alenka BRATUŠEK
generalna direktorica

Poslano:

- naslovu
- Služba Vlade Republike Slovenije za lokalno samoupravo in regionalno politiko
- Skupnost občin Slovenije
- Združenje občin Slovenije
- arhiv

Priloga: /

Vložiti:

- v zadevo